

Pastoralis Sollicitvdinis, Sive De Officio, Et Potestate Episcopi

Tripartita Descriptio. Cvivs Pars Prima Episcoporum institutionem, ...
Secvnda Quicquid ad Episcopi est potestatem, ... Tertia Quod ad casuum
reseruationem, ... Methodo Noua, & expedita complectitur

Vbi quæ ad omnifariam Episcopi potestatem, vel ad Sacramenta, &
Ordines conferendos, vel ad dispensationes elargiendas pertinent,
comprehensa sunt

Barbosa, Agostinho

Parisiis, M.DC.XXV.

Episcopvs Sine Commendatitijs proprij Ordinarij litteris an poßit aliquem
Sacerdotem ad celebrandum admittere? Allegatio XXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98621](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98621)

trictione, ne illa sit simonia; quæ sub stricto, sed largo sumpto vocabulo comprehenditur; quorum textuum decisionem procedere non solum si ordinatus cum ordinante, vel presentante prædictam pactionem fecerit: sed etiam alijs promiserit donata sibi ab eis, & pollicita non petiturum, aut tradita restitutum post susceptos Ordines, a paritate rationis arguentes resoluunt *Nauarr. in man. cap. 27. num. 158. & conf. 1. num. 45. de constitutionib. Vinald. in candelabro p. 2. tit. de suspensione num. 28. Sayr. de censur. lib. 4. cap. 15. num. 23.* Sed verius est prædictos textus minime complecti pacifcentem cum donatore, patre, & alijs, sed casum dumtaxat ini-
bi expressum, de pacifcente cum ordinatore vel presentatore, atque ideo affirmandum cum non fieri suspensionem, qui cum alijs pactus est, maxime, quod à simonia prodire illosum Canonum penam dicendum est, quam non nisi ordinatori, aut presentatori remittentes committunt, meritoque nullus præter eos sit vigore illorum Canonum suspensus, prout quam plures Theologos, & vtriusque iuris peritos consultos approballe refert *Hemig. in summ. lib. 10. cap. 17. §. 3. in commento, litt. O & tenent Tolet. lib. 1. cap. 15. post num. 5. Soar. de censur. diff. 31. litt. 1. post num. 35. Nauar. sibi ipsi contrarius, conf. 17. num. 2. vers. non inquam de temp. ordinat. in nouis, & conf. 42. in antiquis, Nicol. Garcia de beneficijs, p. 2. cap. 5. num. 168.* & ideo male docet *Soar. de relig. tract. 3. lib. 4. c. 38. num. 4.* & 5. dum ait d. cap. pen. & cap. per quas, procedere etiam quoties aliquis ex suis bonis alteri constituit titulum, ad quem ordinatur, ab illo recipiens promissionem, quod nihil postulat, asseritque tunc non solum committi peccatum indebitæ ordinationis per falsum titulum, sed etiam simonia, quod etiam male probat *Azor. in ft. moral. p. 3. lib. 12. cap. 15. quæst. 1.*
30 Ordinatus igitur cum patrimonio sibi donato, cum pacto, seu conditione de illo reddendo, & restituendo post ordinationem, non potest dici ordinatus sine titulo, nec incurrere ullam penam, seu suspensionem, etiam stante d. Constit. sexti. nam iste reuera est ordinatus cum patrimonio vero, & non ficto: Illa enim est vera donatio ex qua transfertur dominium in donatarium, licet cum illo pacto, seu modo, iuxta tit. de donationib. quæ sub modo, ita *Fr. Emman. dict. cap. 15. num. 3. Cardin. Tolet. dict. lib. 1. cap. 48. vers. 5. Petr. de Ledsma. in summ. par. 1. de sacramento Ordinis, cap. 7. conclus. 6. difficile.* 3. *Nicol. Garcia dict. cap. 5. a num. 161.* Quamuis contrarium teneant *Sayr. dict. cap. 15. num. 3. Cenall. q. 527. num. 13. Nauar. d. cap. 2. num. 158. & conf. 14. num. 13. & conf. 22. & ultim. num. 2. de temporib. ordinat. atque alij quos refert Nicol. Garcia d. cap. 5. num. 166. ubi num. 169.*
31 Resoluit donantem patrimonium alicui ad Ordines recte posse apponere pactum, & conditionem de eo reddendo cum ordinatus habuerit beneficium sufficiens, vel alias vnde viuere possit, quia tunc non est contra Concilium.
32 Sic etiam ordinatus ad titulum patrimonij, qui post ordinationem illud retrodonat, seu renuntiat, vel alienat, quamuis peccet mortaliter, quia facit contra prohibitionem Concilij, & sic castigari possit per Episcopum, non incurrit tamen ullam suspensionem: ita *Nauar. in man. c. 27. num. 158. vers. 2. Salzed. ad Bernardum, cap. 18. num. 13. Grassus in decis. aureis p. 2. lib. 2. cap. 97. num. 67.*

Fr. Emman. dict. c. 15. numer. 4. Guttier. dict. quæst. 65. num. 10. Sayr. de censuris lib. 4. cap. 15. num. 23. ad finem, Cenall. quæst. 527. num. 9. & post Quintanad. Tolet. Petrum Ledsma, Soar. & alios, Nicol. Garcia. d. cap. 5. num. 165. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 159. num. 16. & 17. Valer. Reginald. in praxi fori præmit. lib. 32. num. 72. vers. porro.

33 Religiosi tamen, seu Canonici, siue clerici Regulares, seu intra claustra Monasteriorum, siue domorum more Regularium in communi viuentes, qui nunquam, seu non nisi ad certum tempus professionem emittunt, & ex claustro exire, vel dimitti ad seculum libere, & licite possunt, si prætextu religionis, ante professionem se faciant promoueri ad Ordines sacros, absque titulo beneficii ecclesiastici, seu patrimonij, iuxta decretum Concilij Trid. sess. 21. de reformat. cap. 2. sunt suspensi ipso iure ab executione Ordinum, & si in illis iniustitauerint, eo ipso irregularitatem incurrunt, ut statuit *Pius V. in sua Constit. 74. incip. Romanus Pontifex, publicata die 12. Nouembris 1568. de qua testatur Bellet. disquisit. clerical. p. 1. tit. de disciplina clericali, §. 5. num. 65.*

34 Excipiuntur religiosi Societatis Iesu, etiam Scholares, & primam solummodo professionem emittentes, qui ordinari possunt, & debent sine titulo patrimonij, & beneficii, prout sua constitutione declarauit *Gregor. XIII. & referunt compendium Societatis Iesu verbo Ordo, §. 2. Miranda in manu. Prælatorum, quæst. 29. art. 5. conclus. 1. tom. 1. & diximus supra hac Allegat.*

S Y M M A R I U M.

- 1 Clericus peregrinus sine commendatitijs suis Ordinarij litteris ab illo Episcopo ad diuina celebranda, & sacramenta administranda non est admittendus.
- 2 Eadem iustam faciens de sua ordinatione potest admitti ad celebrandum.
- 3 Peregrinus non habens commendatitias litteras, nec fidem faciens de sua ordinatione, nullo iure est suspensus sed potest seculo seculo celebrare.
- 4 Commendatitia litteræ sunt obtinenda ab eo, qui petentis clerici Ordinarius fuerit.
- 5 Commendatitia litteræ ab Episcopo deneganda non sunt clericis, qui non habent beneficia in titulum residentiam requirunt.
- 6 Beneficium simplex habens, non potest cogi residere in diocesi, ubi illud habet.
- 7 Episcopi possunt admittere sacerdotes externos habentes litteras commendatitias ad Missæ sacrificium, & ad sacramenta administranda.
- 8 Episcopus potest prohibere ne celebrent exteri sacerdotes in Ecclesijs Regularium, nisi prius ab ipso Episcopo, visis licetis commendatitijs, admissi fuerint.

EPISCOPIVS SINE COMMENDATITIJS proprij Ordinarij litteris an possit aliquem Sacerdotem ad celebrandum admittere?

ALLEGATIO XXI.

- 1 IN Concil. Calcedonen. relato in cap. extraneis, 9. dist. 71. sancitum erat, ne extraneo clerico

sine commendatitijs litteris proprii Episcopi nulloquam penitus liceat ministrare, & in *Concil. Agathensi*, relato in *c. Monachum*, 20. *quasi*, 4. actum fuit ne clericis sine commendatitijs litteris proprii Episcopi licentia pateat euagandi: Nouissime *Concil. Trident.* sess. 23. *de reformatione*, cap. 16. *vers.* nullus, iubet nullum clericum peregrinum sine commendatitijs sui Ordinarij litteris, ab illo Episcopo ad diuina celebranda, & Sacramenta administranda, esse admittendum: huiusmodi enim commendatitijs litterae dantur presbytero peregrinationem suscipienti, ut liceat in aliena diocesi Missarum sacrificia facere *Azov. inst. moral.* p. 2. lib. 3. cap. 49. q. 1. Episcopi igitur in suis diocesisbus interdiciant ne cui vago, & ignoto Sacerdoti Missas celebrare liceat *Concil. Trident.* sess. 22. in decreto de obseruatione. *et* in *celebr. Missae*, *Azov. inst. moral.* p. 1. lib. 12. cap. 18. q. 9. non eis licet alieno presbytero concedere facultatem celebrandi in sua diocesi, nisi de promotione constet, vel commendatitijs litteras à proprio Ordinario potest d. cap. extraneo, cum duobus *seqq.* cap. tuae fraternitatis, de clericis peregrinis, *Concil. Brachar.* ultim. art. 2. c. 12. *Fr. Emman.* q. regul. tom. 2. q. 121. ar. 1. *Marc. Anton. Genuens.* in praxi Archiep. cap. 40. num. 1. *Hemig.* in sum. lib. 10. cap. 34. §. 6. in fine, *Soyr. de religioni tract. de voto lib.* 3. cap. 4. num. 9. Igitur huiusmodi commendatitijs litteras esse de forma insinuat *Mandaf. reg.* 24. *Cancel.* q. 5.

2. At vero si faciat fidem de sua ordinatione potest admitti ad celebrandum *Nauar. consil.* 1. num. 1. in fine de celebr. Missar. *Aloys. Ricci.* in decis. Curiae Archiep. Neap. p. 1. dec. 150.

3. Si tamen commendatitijs litteras peregrinus non habuerit, nec fidem fecerit, nullo iure est suspensus, sed potest seculo scdalo celebrare, prout resoluunt *Nau.* consil. 5. sub tit. de celebrat. Missarum, & consil. 4. de foro compet. in antiquo, quod est in nouis consil. uni. de clericis perig. & in man. cap. 27. nu. 153. *Hemig.* d. §. 6. in comm. lit. 1. *Reginal.* in praxi fori poenit. lib. 29. num. 42. *vers.* tantopere, *Soyr. decis. unic.* de celebr. missar. potest dubitari an Episcopus sine causa possit expellere alienum clericum commorantem in eius diocesi sine litteris sui Episcopi, qui non vult exercere Ordines, sed tanquam adueniendi commorari, vel possit ei ingressum prohibere in eius diocesi? In qua quaest. negatiue non data iusta causa respondet *Marc. Anton.* d. cap. 40. a num. 2.

4. Haec commendatitijs litterae sunt obtinendae, ab eo, qui petentis clerici Ordinarius fuerit, prout decifum refert *Armend.* in addit. ad regop. legum *Nauarrae* lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcopis. num. 56.

5. Nec sunt denegandae ab Episcopo sacerdotibus, & clericis, qui non habent beneficia in titulum residentiam requirunt, prout etiam decifum refert idem *Armend.* num. 63. & iterum in sacra Congreg. Cardinalium super Episcopis decretum fuit illos non posse reuocare subditos ecclesiasticos alibi degentes, nec eos cogere, sed teneri litteras eis dare extra valentibus morari, si ratione beneficij non adstringerentur in sua diocesi residere, dicit ita in causa propria obtinuisse *Campanil.* in diuersis iuris canon. rub. 9. cap. 6. nu. 4. sic etiam in facti contingentia respondisse *Aloys. Ricci.* in praxi fori ecclesiast. decis. 598. in 1. edit. & resolut. 524.

6. Vbi ampliata clericum obtinentem simplex beneficium, qui etiam non poterit cogi residere

in diocesi, ubi illud habet, sed poterit ire quo vellet, & ita dicit in Rota decifum in vna nullius beneficij 28. Maij 1604. coram Illustriss. Domino Ludouisio nunc S. D. N. Greg. XV.

7. Episcopus sicut potest admittere Sacerdotes externos habentes litteras testimoniales suorum Ordinum ad Missae sacrificium, ita ad Sacramenta administranda, dummodo illi verè idonei sint, prout refert decifum idem *Armend.* d. l. 7. de Episcopis, num. 83.

8. Missam ne celebrent exteri Sacerdotes in ecclesijs regularium potest Episcopus prohibere, nisi prius ab ipso Episcopo visis litteris commendatitijs ipsi Sacerdotes admissi fuerint, ita decifum refert *Galet.* in sua margarita casuum conscientiae verbo Missa, *Aloys. Ricci.* in praxi fori ecclesiastici decis. 750. in 1. edit. & resolut. 635. in 2. edit. *Armend.* in addit. ad regop. legum *Nauarrae*, lib. 2. tit. 18. l. 7. de religion. num. 55.

SVMMA RI VM.

1. Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum ex antiqua Ecclesiae consuetudine in Sacrario asservatur.
2. Tabernaculum ubi est asservandum quale debeat esse.
3. In sacrario sacra alia praeter sanctissimum Eucharistiae Sacramentum non debent teneri, sed in alio separato decenti loco.
4. Deservendum ad infirmos per Christianorum stratus, praesentibus luminarijs, sonante campana, Parocho superpelliceo induto deferente, & Psalmos, seu Orationes intereundo recitante.
5. Parochus cum vadit ad communicandum infirmum debet portare duas Hostias consecratas, ut cum una communique infirmum, & aliam reponet honorifice, ut populus adoret.
6. In Comimbren. Episcopatu est Constitutio, quae praecipit haberi lumen accensum diu nocturne ante sanctiss. Euchar. Sacramentum.
7. Solemnitas venerabilis Sacramenti potius celebrari debet in Ecclesia Cathedrali, quam in alia, totius rei agenda auctoritate penes Capitulum manentia.
8. Episcopus non habet potestatem concedendi licentiam, ut sanctissimum Sacramentum in capellis, & alijs Ecclesijs non parochialibus pro adoratione asservatur.
9. De cultu, & veneratione sanctissimo Sacramento exhibenda.
10. Miracula plura de hoc sanctiss. Sacramento facta.
11. Miraculum refertur Neapoli factum.
12. Miraculum refertur diocesi Bracharen. factum.
13. De institutione, excellentia, transubstantiatione, & preparatione sanctiss. Sacramenti agunt Doctores citati.

EPISCOPVS AN POSSIT
concedere licentiam obseruandi Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum in Ecclesia non parochiali?

ALLEGATIO XXII.

1. Sanctissime ex antiqua consuetudine sanctissimum Eucharistiae Sacramentum in Sacrario asservari sancta Ecclesia morem retinuit, iux-